

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

**PAGGAMIT NG TEORYANG PORMALISTIKO SA PAGSUSURI NG
PELIKULANG "ANG LARAWAN" NG MGA MAG-AARAL
SA KOLEHIYO NG EDUKASYON NG
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
TANAY, RIZAL**

Ang Tesis na Nagpapakita sa
Kaguruan ng College of Science and Education
University of Rizal System
Tanay, Rizal

Bahagi ng mga Gawaing Kailangan sa Pagtatamo ng Titulong
Batsilyer ng Edukasyong Pansekondarya
Medyor sa Filipino

Neirvin F. Perez

March 2018

DAHON NG PAGPAPATIBAY

Bahagi ng mga pangangailangan para sa Batsilyer ng Edukasyong Pangsekondarya, ang tesis na ito na may pamagat na **PAGGAMIT NG TEORYANG PORMALISTIKO SA PAGSUSURI NG PELIKULANG “ANG LARAWAN” NG MGA MAG-AARAL SA KOLEHIYO NG EDUKASYON NG UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM, 2017-2018**, ay naihanda at naipasa ni NEIRVIN F. PEREZ, na naimumungkahi para sa pasalitang pagtatasa.

February, 2018

_____
Tagapayo

Inaprubahan bilang bahagi ng mga pangangailangan para sa Batsilyer ng Edukasyong Pansekondarya ng Komite ng Pasalitang Pagtatasa.

_____
Chairman

_____
Miyembro

_____
Miyembro

Tinanggap bilang bahagi ng mga pangangailangan para sa Batsilyer ng Edukasyong Pansekondarya.

GLEND A J. FERRER, Ph D
Dekana, COSE

FE D BATOON, Ph D
Direktor ng Kampus

_____
Petsa

PAGKILALA

Taos pusong pasasalamat ang nais ipahayag ng mananaliksik una sa Poong Maykapal sa lahat ng Kanyang paggabay upang matapos ang pag-aaral na ito:

Nagpapasalamat din siyasa mga taong kanilang inisa-isa rito dahil sa tulong at suporta;

Dr. Marita R Canapi, Pangulo ng Unibersidad, dahil sa kanyang pagsuporta sa makalidad na edukasyon sa pamantasang ito;

Dr. Flordeliza R. Penaranda, Pangalawang Pangulo ng Unibersidad, dahil sa kanyang pagsuporta sa mga estudyante pagdating akademya;

Dr. Fe D Batoon, para sa kanyang pagsuporta upang maibalik ang medyor sa Filipino;

Dr. Dr. Glenda J. Ferrer, Dekana ng College of Science and Education, dahil sa kanyang paggabay sa mga mananaliksik na maituloy ang nabinbin na tesis sa mahabang panahon;

Dr. Ma. Heidee P. Marquez, na aking guro sa pananaliksik. Dahil sa kanya ako ay nakapagsimula sa aking pananaliksik dahil sa kanyang ambag na karunungan;

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

Prof. Raquel D.U Catameo, na aking gurong tagapayo. Siya ay lubos akong sinusuportahan sa aking tesis at pinaglilingang pa ang aking kaalaman sa aking medyor;

Gng. Ma. Clarita N. Inofre, na tumulong sa aspeto ng Matematika bilang aking tagatuos ng datos sa aking pananaliksik; at si

G. Wilmer I. Villa, na tumulong sa aking tesis at nagsilbing kritiko sa aking pananaliksik.

PAGHAHANDOG

Ito ay aking inihahandog sa Poong Maykapal, sa aking mga magulang na si Roberto Perez at Joaquina Perez na saging gumagabay at sumusuporta sa sahat ng oras, gayundin sa aking mga kapatid na sina Arjay, Arcelyn, Aislyn, Arvin, Ariel at Nestor na saging handang tumulong sa sahat ng oras. Nagpapasalamat din ako sa aking mga Guro, kamag-aral at mga kaibigan. Gayundin ang subusang pasasalamat sa aking guro sa pananaliksik na si Dr. Ma. Heidee P. Marquez, Prof. Raquel D. U Tatameo, Wilmer Villa, Mrs. Ma. Clarita N. Inofre at Dr. Glenda J. Ferrer na naging malaking bahagi sa tesis na ito at ganundin sa aking

Selya.

-KaTonyo.

Abstrak

Ang pag-aaral na ito ay pumapaksa sa "Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang "Ang Larawan." Ito ay isiginawa sa University of Rizal System, College of Science and Education kung saan ang mga tagasagot ay binubuo ng 53 na mag-aaral.

Ang disenyong paglarawan ay ginamit sa pag-aaral na ito, gayundin ang talatanungan upang masagot ang mga katanungan sa pag-aaral na ito.

Ang mga sumusunod na resulta ay nakamit: Nakahihigit ang may edad na 19-20 sa mga tagasagot, mas marami ang mga babae kaysa sa mga lalaki, nakahihigit ang mga nabibilang sa kursong BSE-Filipino, ang mga magulang (nanay at tatay) ng mga tagasagot ay pinangungunahan ng mga nagtapos sa sekundarya at nakararami sa mga tagasagot ang nagsabing ang pamilya ay may buwanang kita na P5,001-P10,000.

Ayon naman sa ekstent ng paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang "Ang Larawan," ang mga tagasagot ay may mataas na pagsusuri sapagkat nagkamit ito ng berbal na interpretasyong Napakadalas ng Paggamit ng teorya sa pelikula. Sa tatlong aspeto, nangunguna ang madamdaming aspeto at sinundan ito ng literal at teknikal na aspeto. Ayon naman sa makabuluhang pagkakaiba sa pananaw tungkol sa paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang "Ang Larawan," ang haka ay hindi tinanggap ayon sa kanilang edad at edukasyong natapos ng mga tatay at sa lahat ng aspeto ,hindi rin ito tinanggap

ayon sa kasarian, kurso, edukasyong natapos ng mga nanay, at buwanang kita katumbas ng literal at pandamdaming aspeto,

Batay sa mga naisa-isang resulta ng pananaliksik, ang mga sumusunod na konklusyon ay naibigay: Ang mga mananaliksik ay karamihang nasa 19-20 taong gulang, karamihan ay mga babae, mas marami ang kumukuha ng BSE Filipino. Karamihan sa kanilang mga magulang ay nakapagtapos ng sekundarya at nabibilang sila sa pamilyang may maliit na kita. Napakadalas ng paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang “Ang Larawan” at nabigyang diin ang tatlong aspetong literal, teknikal at pandamdaming aspeto. May kinalaman at epekto sa pagsusuri ng pelikula ang mga personal na propayl ng mga tagasagot lalo na ang kasarian, kurso, edukasyon ng nanay at buwanang kita sa literal at pandamdaming aspeto.

Mula sa mga resulta at kongklusyon, ang mga sumusunod na rekomendasyon ay nailahad: Mapanatili ang pagbibigay ng mga katulad na gawain ng pagsusuri ng uri ng panitikan sa mga mag-aaral, upang mas mahasa pa ang kanilang kritikal at malikhaing pag-iisip. Makapagbigay pa ng mas malalim na pagpapahalaga sa mga araling pampanitikan upang mapanatili ang pagmamahal ng mga mag-aaral sa panitikan at kultura at magkaroon pa nang pag-aaral sa ganitong paksa gamit ang ibang baryabol.

TALAAN NG MGA NILALAMAN

PAMAGAT	i
DAHON NG PAGPAPATIBAY	ii
PAGKILALA	iii
PAGHAHANDOG	iv
ABSTRAK	vi
TALAAN NG MGA NILALAMAN	viii
TALAAN NG MGA TALAHANAYAN	
Kabanata 1	
SULIRANIN	
Kaligiran at Layunin ng Pag-aaral	1
Balangkas Teoretikal	5
Balangkas Konseptuwal	7
Paglalahad ng Suliranin	9
Haka	10
Saklaw at Limitasyon ng Pag-aaral	10
Katuturan ng mga Katawagang Ginamit sa Pag-aaral	10
Sanggunian	13
Kabanata 2	
PAMAMARAAN AT KAGAMITAN NG PAG-AARAL	
Disenyo ng Pag-aaral	14

Lugar ng Pag-aaral	14
Paksa ng Pag-aaral	15
Pinagkunan ng Datos	15
Pamamaraan ng Pag-aaral	16
Estadistikong Ginamit	18
Sanggunian	20
Kabanata 3	
PRESENTASYON AT INTERPRETASYON NG MGA DATOS	
Sanggunian	48
Kabanata 4	
PAGLALAGOM, KONGKLUSYON, AT REKOMENDASYON	
Paglalagom	49
Konklusyon	51
Rekomendasyon	51
BIBLIOGRAPIYA	63
APENDISES	58
KURIKULUM BITA	67

Kabanata 1

ANG SULIRANIN

Kaligiran at Layunin ng Pag-aaral

Ang panitikan o panulatan ay ang pagsulat ng tuwiran o tuluyan at patula na nag-uugnay sa isang tao. Subalit upang maipagkaiba ito mula sa ibang mga walang saysay na babasahin o patalastas lamang, ang mga panitikan ay ang mainam na pagsulat na may anyo, pananaw, at diwang nakasasanhi ng matagal na pagkawili at gana. Samakatuwid, may hugis, may punto de bista at nakapagpapahaba ng interes ng mambabasa ang isang sulating pampanitikan.

Sa pamamagitan nito ay nagsasalaysay ng buhay, pamumuhay, lipunan, pamahalaan, pananampalataya at mga karanasang kaugnay ng iba't ibang uri ng damdaming tulad ng pag-ibig, kaligayahan, kalungkutan, pag-asa, pagkapoot, paghihiganti, pagkasuklam, sindak at pangamba. Ito ang isang dahilan kung bakit pinag-aaralan ang larangan ng literatura sa mga paaralan. Ang Panitikan ng Pilipinas ay pangunahing tumutukoy sa umiiral, umuunlad, at namamayaning uri at anyo ng katutubong panitikan. Subalit nakakasama rin dito ang mga panitikang nilikha at ginawa ng mga Pilipinong nasa labas ng sariling bansa, sapagkat inakdaan ang mga ito ng mga Pilipino, o ng may-lahing Pilipino sa malawak na nasasakupan ng paksa. Dahil dito, tinatawag ding Panitikang Pilipino sapagkat kinabibilangan ng mga likhang pampanitikang nagmula sa at kinabibilangan ng iba't ibang wika sa Pilipinas.

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

Ayon kay Felipe mayaman ang Pilipinas sa sari-saring anyo at hubog ng panitikan na naglalarawan sa kalinangan ng mga Pilipino. Kabilang sa mga ito ang kwentong bayan, maikling kwento o maikling katha, sanaysay, tula, dula, nobela, drama, balagtasán, parabola, bugtong, salawikain, kasabihan, pabula, alamat, tanaga, bulong, awiting-bayan, epiko, pelikula at mga iskrip na pangradyo, pantelibisyon at pampelikula.¹

Tunay na isang isang paglalantad ang panitikan ng mga katotohanang panlipunan at ng mga kathang-isip na guni-guni. Hinahaplos nito ang mga sensorya ng tao: ang pantanaw, pandinig, pang-amoy, panlasa, at pandama. Maituturing na ito ay maihahalintulad sa isang buhay ngunit payak na salitang dumadaloy sa katawan ng tao. May buhay ang panitikan sapagkat may sarili itong pintig at dugong mainit na dumadaloy sa mga arteryo at bena ng bawat nilalang at ng isang buong lipunan. Kapag binasa ang panitikan, pinagmumulan ito ng madamdaming emosyon sa isang tao o pangkat ng mga tao, sapagkat sinulat ang mga ito ng kapwa tao. Tunay na may kaakibat na kahalagan ang panitikan para sa mga Pilipino. Isa itong uri ng mahalagang panlunas na tumutulong sa mga tao upang makapagplano ng sari-sariling mga buhay, upang matugunan ang kanilang mga suliranin at upang maunawaan ang diwa ng kalikasan ng pagiging makatao. Maaaring mawala o maubos ang mga kayamanan ng isang tao, at maging ang kanyang pagiging makabayan, subalit

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
 “Nurturing Tomorrow’s Noblest”

hindi ang panitikan. Isang halimbawa nito ang pangdadayuhan ng ibang mga Pilipino.

Dahil dito isinama ito sa mga aralin sa pagtuturo ng Filipino. Sa katunayan, sa mga pag-aaral ay nabanggit ang iba’t ibang uri ng pagsusuri nito katulad ng pasalindila, pasalinsulat, at ang pasalintroniko.

“Ang pasalindila ay ang paraan ng paglilipat ng panitikan mula sa dila at bibig ng tao. Noong hindi pa marunong magsulat ang mga ninuno ng mga makabagong Pilipino, binibigkas lamang nila ang mga tula, awit, nobela, epiko, at iba pa. Kalimitang nagtitipun-tiponang sinaunang mga Pilipino upang pakinggan ang mga salaysayin, paglalahad o pamamayag na ito. Paulit-ulit nilang pinakikinggan ang mga ito upang matanim sa kanilang isipan. Sa ganitong palagiang pakikinig at pagbigkas ng panitikan, nagawa nilang maisalin ang mga ito papunta sa susunod na salinlahi o henerasyon ng mga Pilipino. Ang pasalinsulat, isinatitik, isinulat, inukit, o iginuhit ng mga ninuno ng pangkasalukuyang panahong mga Pilipino ang kanilang panitikan. Naganap ito noong matutunan nila ang sinaunang abakada o alpabeto, kabilang na ang mas naunang baybayin at mga katulad nito. Samantalang ang bagong kaparaanan ng pag-uuri ay ang pasalintroniko, o pagsasalin ng panitikan sa pamamagitan ng mga kagamitang elektroniko na dulot ng teknolohiyang elektronika. Ilansa mga halimbawa nito ang paggamit ng mga diskong kompacto, plaka, rekorder (tulad ng *tape recorder* at ng VHS), mga aklat na elektroniko (hindi na binubuklat dahil hindi na yari sa papel, bagkus ay nasa mga elektronikong anyo na), at ang kompyuter.”²

Ang mga paraang nabanggit ay siyang ginagamit upang mabigyang pagpapahalaga at pagsusuri ang mga gawang pampanitikan, mabigyan ito ng kahulugan at katuturan at maunawaan ng mga mag-aaral sa kasalukuyang panahon ang kahalagahan nito sa pagpapaunlad ng kultura ng kanilang bansa. Sa paggamit ng mga paraang nabanggit, nagkakaroon din ng mas malalim na pag-iisip, pag-aanalisa at

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

pagsusuri ng mga aaral kung saan ang tinatawag na higher order thinking skills ay nalilinig pa ng husto.

Isa sa mga uri ng panitikan ang pelikula. Sa paaralan may mga pagkakataong ang guro ay gumagamit ng estratihyang pagpapanood ng pelikula upang maunawaan at Makita ng mga mag-aaral ang aktuwal na nilalaman ng isang panitikan. Nasusuri nila ang paksa, ang pandamdamin at teknikal na aspeto nito kung napapanood nila ito. Ayon sa isang paliwanag;

Ang pelikula, kilala din bilang sine at pinilakang tabing, ay isang larangan na sinasakop ang mga gumagalaw na larawan bilang isang anyo ng sining o bilang bahagi ng industriya ng libangan. Dahil naging pangunahing tagapamagitan para sa pagpapakita ng mga gumagalaw na larawan ang letratong pelikula sa kasaysayan, kadalasang tinutukoy ang larangang ito ng akademya bilang ang pag-aaral ng pelikula. Isang anyo ito ng sining, at tanyag na anyo ng mga libangan, at negosyo. Nililikha ang pelikula sa pamamagitan ng pagrekord ng "totoong" tao at bagay (kabilang ang inarte na pantasya at mga peke) sa kamera, at/o sa pamamagitan ng kartun.³

Tunay na ginagamit ng mga guro ang 'film showing' o pagpapanood ng pelikula sa mga araling pampanitikan na naisapelikula upang mas maunawaan ng mga mag-aaral ang katuturan nito. Hindi lamang ito ginagamit sa elementarya kundi pati sa sekundarya at sa kolehiyo man. Sa pamamagitan ng panood, nararamdaman ng mga mag-aaral na para silang kabilang sa mga actor at aktres na gumaganap sa iba't ibang papel ng mga karakter. At sa kanilang panood mas nauunawaan nila ang katauhan ng isang karakter na ipinakikilala sa isang

panitikan, naihahambing nila ito sa takbo ng buhay ng bawat tao sa kasalukuyang panahon at nabibigyang pagmamahal ang salinhaling Pilipino dahil sa kanilang mas malalim na pag-unawa ng panitikan na siyang sumasalamin sa kultura at tradisyon ng mga tao.

Dahil dito nagkaroon nag pagnanais ang mananaliksik na pag-aralan ang pelikulang "Ang Larawan" upang malaman ang kakayahan ng mga mag-aaral sa pagsusuri ng isang pelikulang Pilipino at mas mabigyang pansin ang teoryang ginamit sa pagsulat nito. Nauunawaan niya na ang mga mag-aaral na kumukuha ng Ingles at Filipino bilang medyor ay mas maraming asignaturang may relasyon sa Panitikan, kung kaya't ninais niyang magpokus sa pag-aaral na ito.

Balangkas Teoretikal

Ang pag-aaral na ito ay naaayon sa teoryang Pormalistiko. Ang teoryang ito ay ang sistematikong pag-aaral ng panitikan at ang mga paraan sa pag-aaral ng panitikan. Mayroong iba't ibang teorya para sa pag-aaral na ito. Katotohanan kaysa kagandahan ang mababakas sa teoryang ito. Kahit sino, ano mang bagay at lipunan ay dapat makatotohanan ang paglalarawan o paglalahad. Nagpapahayag din ito ng pagtanggap sa katotohanan o realidad. Tulad sa akda, totoong ang tao ay nasisilaw sa ginhawang maibibigay ng kayamanan. Ang teoryang Formalismo ang pinakanaaayong teorya para sa pag-aaral na ito. Ayon sa isang manunulat, sa teoryang ito ay pinagtutuunan ng pansin sa ang mga istruktura o pagkabuo ng kabisaan ng pagkakagamit ng

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

matatalinghagang pahayag (sukat, tugma, kaisahan ng mga bahagi, teknik ng pagkakabuo ng akda.⁴

Masasabing ito ang pinakang akmang teorya sa pag-aaral na ito sapagkat ang pokus ng pag-aaral ay nasa paksa, pandamdamin at panteknikal na aspeto ng pelikulang 'Ang Larawan' na hinango mula sa isang panitik. Nauunawaan ng mananaliksik na sa pamamagitan ng mga aspeto ay maipapahayag ng mga mag-aaral ang kanilang pagsusuri gamit ang ginawang talatanungan ng mananaliksik.

Balangkas Konseptuwal

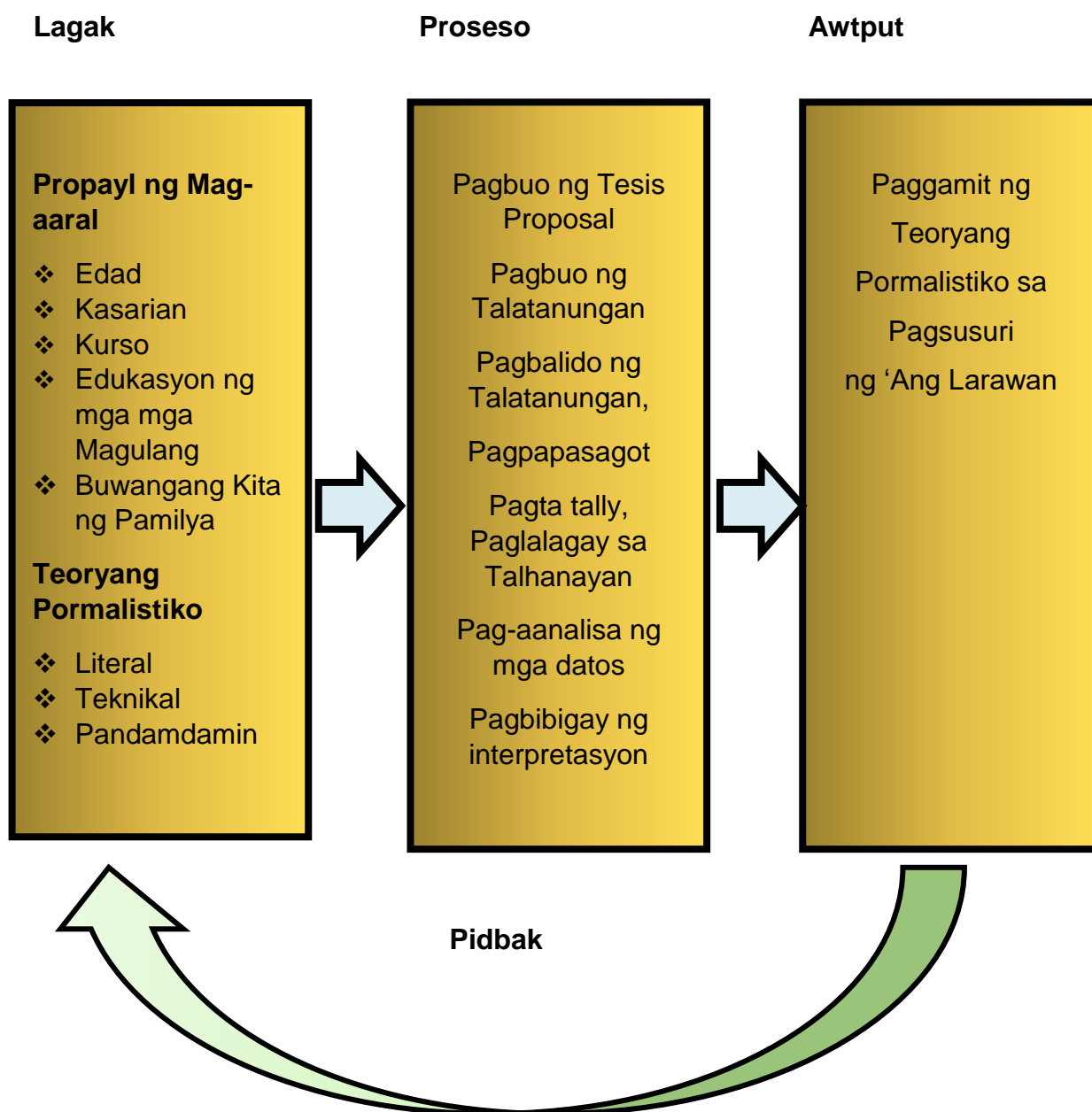
Ibinatay ang pag-aaral na ito sa balangkas konseptuwal ni Coomb na nagpapakita ng tatlong component, ang Lagak, Proseso at Bunga.

Ang unang kahon sa kasunod na pahina ay nagpapakita ng lagak na naglalaman ng propayl ng mga tagasagot ayon sa edad, kasarian, kurso, edukasyon ng mga magulang at buwanang kita ng pamilya. Naglalaman din ito ng aspeto ng teoryang pormalistiko katulad ng literal na aspeto, teknikal na aspeto at pandamdaming aspeto.

Ang ikalawang kahon naman ay nagpapakita ng mga prosesong ginawa ng mananaliksik upang mabuo ang pag-aaral na ito. Tumutukoy ito sa pagbuo ng tesis proposal, pagbuo ng talatanungan ayon sa mga suliranin ng pag-aaral, pagbalido ng talatanungan, pagpapasagot nito sa mga mag-aaral, pagta tally, paglalagay sa talhanayan, pag-aanalisa ng mga datos at pagbibigay ng interpretasyon.

Ang ikatlong bahagi naman ay ang bunga na nagpapakita ng kakayahan ng mga mag-aaral sa paggamit ng Teoryang pormalistiko sa pagsusuri ng pelikulang "Ang Larawan."

Ang pidbak na naipiprisinta ng arrow ay nagpapahayag ng relasyon ng bawat baryabol upang mabigyang kasagutan ang mga suliranin. Ito rin ang nagpapakita ng reaksyong naganap sa bawat hakbang na ginawa sa pag-aaral.

Figura 1

Balangkas Konseptuwal ng Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pagsusuri Ng Pelikulang "Ang Larawan" ng mga Mag-aaral sa Kolehiyo ng Edukasyon ng University of Rizal System

Paglalahad ng Suliranin

Ang pag-aaral na ito ay nakapokus sa paggamit ng teoryang pormalistiko sa pagsusuri ng "Ang Larawan," ng mga nasa ika-apat na taon sa College of Science and Education para sa taong panuruan 2018-2019.

Ang mga suliranin sa pag-aaral na ito ay ang mga sumusunod:

1. Ano ang propayl ng mga mag-aaral ayon sa:
  - 1.1 edad;
  - 1.2 kasarian;
  - 1.3 Kurso;
  - 1.4 edukasyon ng mga mgagulang;
  - 1.5 buwanang kita ng pamilya?
2. Ano ang ekstent ng paggamit ng teoryang pormalistiko ayon sa mga sumusunod na aspeto:
  - 2.1 literal ;
  - 2.2 teknikal;
  - 2.3 pandamdaming aspeto?
3. May pagkakaiba ba ang persepyon ng mga mag-aaral sa paggamit ng teoryang pormalistiono ayon sa mga nabanggit na aspeto ayon sa kanilang propayl?

Haka

Nailahad ang hakang may pagkakaiba ang persepyon ng mga mag-aaral sa paggamit ng teoryang pormalistiko ayon sa literal, teknikal at pandamdaming aspeto batay sa edad, kasarian, kurso, edukasyon ng mga magulang at buwanang kita ng pamilya.

Saklaw at Limitasyon ng Pag-Aaral

Ang pag-aaral na ito ay nakapokus sa paggamit ng teoryang pormalistiko sa pagsusuri ng "Ang Larawan," ng mga nasa ika-apat na taon sa College of Science and Education para sa taong panuruan 2018-2019. Limampu't tatlo (53) na mag-aaral sa ika-apat na taon sa kolehiyo ang ginamit na tagasagot sa pag-aaral na ito. Sila ay nailarawan batay sa kanilang edad, kasarian, kurso, edukasyon ng mga magulang at buwanang kita ng pamilya. Isang talatanungan ang ginamit upang makuha ang paggamit ng teoryang pormalistiko. Nakasaad dito ang tatlong aspeto katulad ng mga sumusunod: literal, teknikal at pandamdaming aspeto.

Ginamit din ang disenyong paglalarawan upang mabigyan ng maayos na larawan ang paraan ng paggamit ng teoryang pormalistiko.

Katututan ng mga Katawagang Ginamit sa Pag-aaral

Ang mga sumusunod na salita ay binigyang kalinawan sa pamamagitan ng pagbibigay ng depinisyon:

Buwanang Kita ng Pamilya. It ay ang pinagsama-samang sahod ng mga miyembro ng pamilya. Maaring nagsimula ito sa pinakamababa na P5,000-pababa hanggang sa pinakamataas na P30,000 o hight pa.

Edukasyon ng mga Magulang. Lebel ng edukasyong nakamtan. Ito ay maaring elementarya, sekundarya, kolehiyo o Master's at Doctorate na lebel.

Kurso. Ito ayang kanilang kinukuhang kurso na Bachelor of Secondary Education, ngunit may pagkakaiba sa kanilang medyor. Ang isang grupo ay nagmemedyor ng Ingles at ang isa pa ay Filipino.

Literal. Isang aspetong ginagamit sa pag-aanalisa at pagsusuri ng panitikan. Nakapokus ang pagsusuri sa paksa, sa mga tauhan, sa kabuuan at iba pa.

Teknikal. Sa pag-aaral na ito, ginamit ang salita upang masuri ang paggamit ng sapat na ilaw, paglalapat ng tunog, pagkakasunud-sunod ng pangyayari, pagganap ng mga tauhan at iba pa na may kinalaman sa teknikal nap ag-aanalisa.

Pandamdaming Aspeto. Ito ay nangangahulugan ng pagsusuri ayon sa dating ng panitikang naisadula upang mapukaw ang iba't ibang sensasyon at damdamin ng tao katulad ng pagpapahalaga, pagpuri, pagbibigay ng kagandahan o hindi kagandahan ng pelikula, gayundin ang damdaming binuhay nito sa mga manood tulad ng pagsasaya, kalungkutan, pag-asa at iba pa.

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

Teoryang Pormalistiko. Ito ay ang sistematikong pag-aaral ng panitikan at ang mga paraan sa pag-aaral ng panitikan.

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
 "Nurturing Tomorrow's Noblest"

Sanggunian

¹Felipz. [Panitikan ng Pilipinas](#), Pinoy Henyo Beta, PinoyHenyo.com, 2007, nakuha noong 25 Abril 2009.

²Consolacion P. Saucó, [Panitikan ng Pilipinas](#), Panrehiyon (PDF), Goodwill Trading Co., Inc., [ISBN 971-574-081-2](#), [ISBN 978-971-574-081-4](#)

³Malayang Ensayklopedia, "Ang Panitikan at Kahulugan Nito, <http://panitikankarununganbayan.blogspot.com/2015/04/ano-ang-panitikan-ang-panitikan-ay.html>, 2010

⁴Teoryang Pampanitikan, http://rosiefilipino10.weebly.com/teorya-ng-pampanitik.html#, 2010.

Kabanata 2

Ang kabanata na ito ay nagpapakita ng ginamit na disenyo sa pag-aaral, lugar ng pinag-aralan, pinagkunan ng datos, prosedyur ng pag-aaral at estadistikang ginamit.

Disenyo ng Pag-aaral

Ginamit ng mananaliksik ang disenyong panlarawan sa pag-aaral na ito. Ito ang pinaka-akmang disenyo upang mapag-alaman ang paggamit ng teoryang pormalistiko sa pagsusuri ng isang pelikula.

Ayon kay Calmorin ang disenyong panlarawan ay nagpapakita ng mga datos sa pangkasalukuyang kondisyon na may kinalaman sa kapaligiran o tao, mga paksa or pangyayari, uri ng pangyayari at uri ng pagtataya. Ang disenyong panlarawan ay isang pamamaraan ng pagkuha ng makatotohanang datos na may sapat na interpretasyon.¹

Lugar ng Pag-aaral

Isinagawa ang pananaliksik sa Kolehiyo ng Edukasyon na matatagpuan sa University of Rizal System Tanay, Main Campus, Barangay Sampaloc sa Munisipalidad ng Tanay, Lalawigan ng Rizal. Ang mga kursong maaring kuhanin sa kolehiyo ng edukasyon ay Batsilyer ng Edukasyon pansekundarya Medyor sa Filipino at Ingles, Batsilyer ng Edukasyon Pang-elementarya, Batsilyer ng Sining

Medyor sa Ingles, Batsilyer ng Agham Medyor sa Sikolohiya, Batsilyer ng Sining Medyor sa Agham at Politika at Batsilyer ng Sining Medyor sa Haynayan.

Paksa ng Pag-aaral

Ang paksa sa pag-aaral na ito ay ang paggamit ng teoryang pormalistiko sa pagsusuri ng pelikula. Ang paggamit ng teorya ay ayon sa tatlong aspeto, ang literal, teknikal at pandamdaming aspeto na nagpapaliwanag mula sa kabuuan, paksa, mga tauhan, at tema ng isang panitikan. Nagpapahayag rin ito ng pamamaraan sa pagkakabuo nito na kinapapalooban ng paggamit ng ilaw, (lightings) ang tunog (sound) paglalapat ng tunog (background music" pag-arte ng mga tauhan, pagkakabuo ng pelikula at ng panitik at pati na rin ang emosyong naipapakita sa bawat tagpo at pangyayari katulad ng paghanga, pagpapahalaga, kasayahan, kalungkutan at iba pa. Ito rin ay nagpapakita ng pelikulang "Ang Larawan" kung saan ang ginuhit na laarawan ay sumisimbulo sa katangian ng isang Pilipino sa pagguhit, at sa tradisyon at kulturang nagmula pa noong panahon ng digmaan hanggang sa kasalukuyang panahon.

Pinagkunan ng Datos

Ang sariling gawang talatanungan na naayon sa pagsusuri gamit ang teoryang pormalistiko ay binuo ng mananaliksik. Ito ay nahahati sa dalawang bahagi, ang una ay tungkol sa propayl kung saan ang edad, kasarian, kurso, edukasyon ng mga magulang at buwanang kita ng pamilya ay binigyang pansin,

gayundin ang aspetong literal, teknikal at pandamdamin upang mabigyang paliwanag ang pormalistikong teorya. Ang pelikulang "Ang Larawan" na pinanood ng mga tagasagot ay nagsilbi ring pinagkunan ng datos. Ang talatanungan ay ipinakita sa mga guro at eksperto sa Research upang mapatunayan ang balidasyon nito.

Kasama rin sa pinagkunan ang 53 mag-aaral sa ika-apat na taon sa kolehiyo na kumukuha ng Bachelor of Secondary Education na may medyor na Ingles at Filipino,

Pamamaraan ng Pag-aaral

Sinimulan ang pag-aaral sa pagbalangkas ng paksa kung saan nabuo ang pamagat na siyang naging batayan sa paggawa at pagbuo ng tesis proposal. Kasabay ng pagkakaroon ng Gurong tagapayo, gurong Estadistika at gurong Kritiko ng Wika, gumawa at bumuo ng talatanungan ang mananaliksik. Ito ay ipinakita sa mga gurong eksperto sa Research upang mapag-alaman ang balidasyon nito para sap ag-aaral. Nang mapag-alamang balid, ito ay ipinamigay sa mga tagasagot pagkatapos nilang manood ng pelikulang "Ang Larawan." Ang mananaliksik na rin ang kumuha ng talatanungan mula sa mga mag-aaral, at kanyang nai-tally ang mga datos, naipakita ang mga ito sa talahanayan at binigyan ng analisis at interpretasyon. Mula sa mga nakuhang kasagutan, bumu siya ng konklusyon na sya naming naging gabay sa pagbuo ng rekomendasyon.

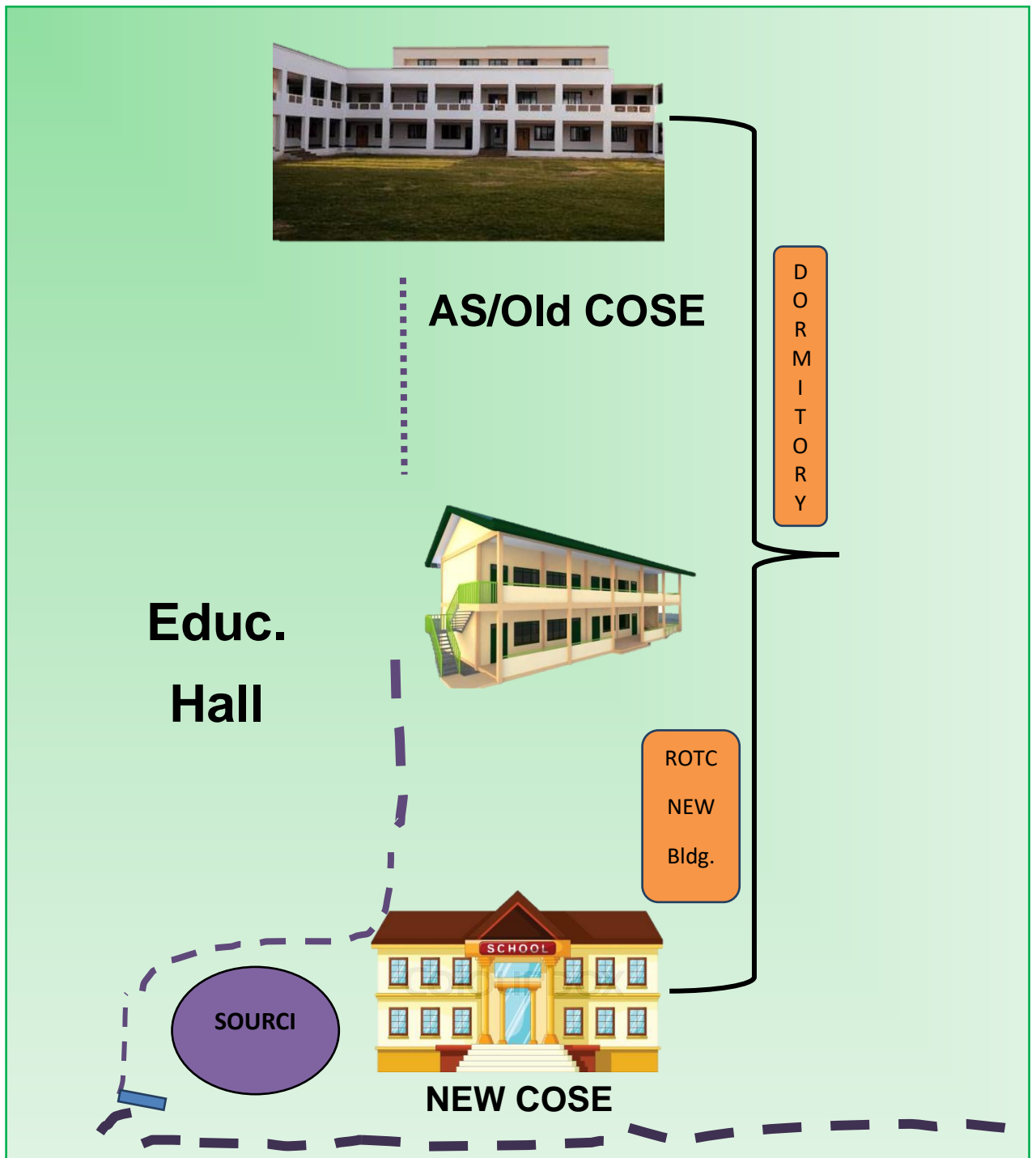
Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

Muling naiprisinta ang nabuo at nakumpletong tesis sa mga panel ng pasalitang pagtataya. Matapos ito ay muling inayos at itinama ng mananaliksik ang mga parte ng tesis ayon sa suhestyon ng mga panelist. Nang matiyak ang katamaan ng tesis sa lahat ng aspeto, ito ay naipasa sa mga opisinang may kinalaman sa Research.

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

Figura 2

Mapa ng Kolehiyo ng Eukasyon sa University of Rizal System Tanay, Rizal

Estadistikang Ginamit

Sa pagsagot sa mga katanungang naipahayag sa unang bahagi ng pag-aaral, ang mga sumusunod na estadistika ay ginamit.

1. Propayl ng mga Tagasagot

Ang frequency, percentage at rank ay ginamit. Ito ay may pormulang

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

2. Ekstent ng Paggamit ng Teoryang Pormalistiko

Ang weighted mean ay ginamit upang sagutin ang katanungan tungkol sa ekstent ng paggamit ng teoryang pormalistiko batay sa aspetong liters, teknikal at pandamdamin.

Ang pormula ay:

$$M = \frac{\sum x}{n}$$

Kung saan ang:

Σ = the sum of...

m = mean

n = the value

Sa pagbibigay ng interpretasyon ng natamong mean, ang eskala sa ibaba ay gnamit:

Iskala	Interbal	Berbal na Interpretasyon
5	4.20-5.00	Napakadulas ng Paggamit
4	3.40-4.19	Madalas ang Paggamit
3	2.60-3.39	Medyo Ginamit
2	1.80-2.59	Madalang ang Paggamit
1	1.00-1.79	Hindi Ginamit

Pagkakaiba sa Persepyong ng mga Tagasagot ayon sa Ekstent ng Paggamit ng Teoryanf Pormalistioko ayon sa Literal, Tecknikal at Pandamdaming Aspeto batay sa Propayl

Ang One Way Analysis of Variance (One-Way Anova) ay ginamit upang mapag-alaman kung may pagkakaiba basa persepyong ng mga tagasagot sa ekestent ng paggamit ng teoryang pormalistiko ayong sa literal, teknikal at pandamdaming aspeto batay sa kanilang propayl.

Ang pormula sa ibaba ay ginamit:

$$CF = \frac{(\sum x_1 + \sum x_2 + \sum x_3 + \sum x_4)}{n_1 + n_2 + n_3 + n_4}$$

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

$$TSS = \sum x_1^2 + \sum x_2^2 + \sum x_3^2 + \sum x_4^2 - CF$$

$$BSS = \frac{(\sum x_1)^2}{n_1} + \frac{(\sum x_2)^2}{n_2} + \frac{(\sum x_3)^2}{n_3} + \frac{(\sum x_4)^2}{n_4} - CF$$

$$WSS = TSS - BSS$$

Kabanata 3

PRESENTASYON, ANALISIS AT INTERPRETASYON NG DATOS

Ipinahahayag sa kabanata na ito ang pagpapakita, pag-aanalisa, at pag-iinterpretasyon ng mga datos na nakuha sa pag-aaral.

Propayl ng mga Mag-aaral

Edad

Ipinapakita sa talahanayang 1 ang propayl ng mga mag-aaral ayon sa edad.

Talahanayan 1

Propayl ng mga Mag-Aaral Ayon sa Edad

Edad	F	Percentage	Rank
18- Pababa	3	5.7	3.5
19-20	39	73.6	1
21-22	8	15.1	2
23- Pataas	3	5.7	3.5
Kabuuan	53	100.00	

Ipinapakita sa talahanayan 1 na ang mga tagasagot ay pinangungunahan ng mga nasa edad na 19-20 na may frequency na 39 or 73.6 na porsyento. Ito ay pinapangalawahan ng mga nasa edad 21-22 na may bilang na 8 o 15.1 na porsyento at sinusundan naman ng mga nasa

18-pababa at 23- pataas na may magkaparehas na bilang na 3 o 5.7 percent.

Nangangahulugan lamang ito na may mas higit na bilang ang mga tagasagot na nabibilang sa 1-20 na gulang.

Kasarian

Ipinapakita ng talahanayan 2 ang propayl ng mga tagasagot ayon sa kasarian.

Talahanayan 2

Propayl ng mga Mag-Aaral Ayon sa Kasarian

Kasarian	f	Percentage
Lalaki	14	26.4
Babae	39	73.6
Kabuuan	53	100.00

Malinaw na ipinapakita sa tahananayan 2 na ang mga babae ay may mas higit na bilang na 39 o 73.6 na porsyento kaysa sa mga lalaki sa bilang na 14 o 26.4 na porsyento. Hindi maitatatwa na mas marami ang mga babaeng tagasagot da pag-aaral na ito.

Kurso

Ipinapakita sa talahanayan 3 ang propayl ng mga tagasagot ayon sa
 kurso

Talahanayan 3

Propayl ng mga Mag-Aaral Ayon sa Kurso

Kurso	f	Percentage
BSE Ingles	28	52.8
BSE Filipino	25	47.2
	53	100.00

Ipinapakita sa datos na ayon sa kurso mas nakakarami ang mga kumukuha ng BSE Filipino sa bilang na 28 o 52.8 na porsyento kumpara sa mga kumukuha ng kursong BSE Ingles na mayroong bilang na 25 or 47.2 percent. Malinaw na nakalalamang sa bilang ang mga BSE Filipino.

Edukasyon ng Magulang (Tatay)

Makikita sa talahanayan 4 ang propayl ng edukasyon ng tatay.

Talahanayan 4

Propayl ng mga Mag-Aaral Ayon sa Edukasyon ng Magulang (Tatay)

Edukasyon ng	f	Percentage	Rank
--------------	---	------------	------

Magulang			
May Yunit sa MAT/MAEd	1	1.9	4
Kolehiyo	13	24.5	3
Sekundarya	24	45.3	1
Elementarya	15	28.2	2
Kabuuan	53	100.00	

Malinaw sa talahanayang 4 na nangipangkat ayong sa edukasyong natapos, ang mga nagtapos sa sekundarya ang may pinakamataas na bilang na 24 o 45.3 na porsyento. Sila ay sinundan ng mga nagtapos sa elementarya na may 15 o 28.2 na porsyento, kolehiyo na may 13 o 24.5 na porsyento, at ang may yunit sa MAT/MAEd na may bilang na 1 o 1.9.

Ibig sabihin nito ang karamihan ng mga tatay ng mga tagasagot ay nakapagtapos lamang ng sekundarya.

Edukasyon ng Magulang (Nanay)

Ipinapakita sa talahanayang 5 ang propayl ng mga tagasagot ayon sa edukasyong nakamit ng mga nanay.

Talahanayan 5

Propayl ng mga Mag-Aaral Ayon sa Edukasyon ng mga Nanay

Edukasyon ng mga Nanay	f.	Percentage	Rank
------------------------	----	------------	------

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

Kolehiyo	19	35.8	2
Sekundarya	25	47.2	1
Elementarya	9	17.0	3
Kabuuan	53	100.00	

Ipinapakita ng talahanayan 5 na ang mga nanay ay pinangungunahan ng mga nagtapos sa sekundarya. Sapagkat ito ang may ipinakitang pinakamataas na bilang sa 25 o 47.2 na porsyento. Sinundan ito ng mga nagtapos sa kolehiyo na may 19 o 35.8 na porsyento at mga nagtapos sa elementarya na may 9 o 17 na porsyento.

Katulad ng datos sa mga ama, nakahihigit din sa mga ina ang mga nakatapos ng sekundarya.

Buwanang Kita ng Pamilya

Naipapakita sa talahanayang 6 ang propayl ayon sa buwanang kita ng pamilya ng mga tagasagot.

Talahanayan 6

Propayl ng mga Mag-Aaral Ayon sa Buwanang Kita ng Pamilya

Buwanang Kita ng Pamilya	f	Percentage	Rank
P30,001-Pataas	1	1.9	6.5
P25,001-P30,000	2	3.8	4.5

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

P20,001-P25,000	1	1.9	6.5
P15,001-P20,000	2	3.8	4.5
P10,001-P15,000	14	26.4	3
P5,001-P10,000	17	32.1	1
P5,000- Pababa	16	30.2	2
Kabuuan	53	100.00	

Malinaw na ipinapakita sa talahanayan 6 na ayon sa buwanang kita, ang mga tagasagot na nagsabing ang kanilang pamilya ay kumikita ng P5,001-P10,000 ay nakakuha ng pinakamataas na bilang na 17 o 32.1 na porsyento. Ito ay sinundan ng mga tagasagot na may kitang P5,000-pababa, may buwanang kita na P10,001-P15,000 na may bilang na 14 o 26.4 na porsyento. Samantalang ang nagsabing kumikita ang kanilang pamilya ng PP15,001-P20,000 at P25,001-P30,000 ay nakakuha ng bilang na 2 o 3.8 na porsyento at ang kahulihan sa kanila ay nagsabing kumikita ang pamilya ng P30,001- pataas at P20,001-PP25,001, sila ay may magkaperahas na bilang na 1 or 1.9 na porsyento.

Masasabing dahil sa sekundarya lamang ang natapos ng mga magulang, isang ebidensya lamang na may maliit na kita ang karamihan sa kanila at nagging dahilan upang mapabilang sa mahirap na pamilya.

Ekstent ng Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang "Ang Larawan"

Literal na Aspeto

Ipinapakita sa talahanayan 7 ang ekstent ng paggamit nfg teoryang pormalistiko sa pelikulang "Ang Larawan" ayon sa literal na aspeto.

Talahanayan 7

Ekstent ng Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang "Ang Larawan" Ayon sa Literal na Aspeto

Literal	Mean	Berbal na Interpretasyon
Naipapahayag sa pelikula...		
1. ang pagbibigay diin sa paksa ng pelikula tungkol sa pagguhit.	4.32	Napakadalas ng Paggamit
2. pagpapakita ng maayos na pagkakasunod-sunod ng situwasyong ng pamilya.	4.06	Madalas ang Paggamit
3. maipahayag ang relasyon ng bawat miyembro ng pamilyang Pilipino.	4.40	Napakadalas ng Paggamit
4. makapagbigay buhay sa kulturang Pilipino.	4.62	Napakadalas ng Paggamit
5. makapaglarawan ng tauhan ayon sa kanilang pananalita.	4.45	Napakadalas ng Paggamit
6. maipahayag ang 'conflict' at mabigyan ito ng maayos na solusyon.	4.09	Madalas ang Paggamit
7. maipaliwanag ang pagpapakita ng relasyon ng kulturang Western sa kultura ng Pilipino	4.23	Napakadalas ng Paggamit

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
“Nurturing Tomorrow’s Noblest”

8. mabigyang diin ang tunay na kahulugan ng larawang naiguhit ng ama	4.57	Napakadalas ng Paggamit
9. mapahalagahan ang talent ng mga Pilipinong mahusay sa pagguhit at art.	4.59	Napakadalas ng Paggamit
10. nakapagpahayag ng pangangailangan ng isang maayos na pamilyang Pilipino.	4.36	Napakadalas ng Paggamit
Kabuuang Mean	4.37	Napakadalas ng Paggamit

Malinaw na ipinakikita ng talahanayan 7 na ayon sa ekstent ng paggamit ng pagsusuring pormalistiko batay sa literal na aspeto, and may pinakamataas na mean ay ang aytem “makapagbigay buhay sa kulturang Pilipino,” 4.62, at may berbal na interpretasyong Napakadalas na Paggamit. Ito ay sinundan ng mga aytem na “mapahalagahan ang talent ng mga Pilipinong mahusay sa pagguhit at art pati na ang aytem na mabigyang diin ang tunay na kahulugan ng larawang naiguhit ng ama,” na may mean na 4.59 at 4.57, parehas na may interpretasyong Napakadalas ng Paggamit. Ang may pinakamababang mean ay “ pagpapakita ng maayos na pagkakasunod-sunod ng situwasyong ng pamilya,” na may mean na 4.06, may interpretasyong Madalas na Paggamit. Makikitang ang karamihan ng mga aytem na tumutukoy sa paggamit ng literal na aspeto ay nakakuha ng interpretasyong napakadalas na paggamit, kung kaya’t nangangahulugan lamang na batay sa literal na pagsusuri kung saan ang paksa tungkol sa larawan na nagpapakita ng husay ng isang Pilipino sa paggihit ay higit na napagtuunan ng pansin sa pelikula. Subalit kung susuriing Mabuti, may ilang bahagi rin na medyo mababa ang pagpapakita sa pelikula katulad ng pagkakasunod sunod ng situwasyon ng pamilya gayundin pagtalakay sa ‘conflict at solusyon’ ng kwento.

Ang kabuuang mean na 4.37 ay nakamit at ito ay makapagpapahayag ng implikasyong, kahit magkakaiba ang persepsyon ng mga tagasuri sa paggamit ng literal na aspeto, sila ay nagkakaisa pa rin na nabigyang diin ito sa pelikula sapagkat karamihan ng kanilang pinagsama-samang persepsyon ay may napakataas na interpretasyon.

Ito ay maihahalintulad sa nabanggit ni Hansen, na ang mga sumusulat ng kwento ay nakakapagpapahayag sa "third person" bilang layunin. Sa ganitong paraan, ang paksa ay nakikita mula sa malayo o sa labas, at maihahalintulad sa paggalaw ng kamera, ang may akda ay malayo sa mga tauhan at namamanipula niya ang mga ito, Ayon din sa kanya, si Ernest Hemingway ang madalas na gumagamit nito.¹

Teknikal na Aspeto

Ipinapakita sa talahanayan 8 ang ekstent ng paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang "Ang Larawan" ayon sa teknikal na aspeto.

Talahanayan 8

Ekstent ng Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang "Ang Larawan" Ayon sa Teknikal na Aspeto

Teknikal	Mean	Berbal na Interpretasyon
Ang pelikula ay...		
1. may maayos na plot o banghay ng pangyayari.	4.38	Napakadulas ng Paggamit
2. may malinaw na mga larawan na nakikita ng mga manood.	3.89	Madalas ang paggamit
3. may maayos at malinaw na ilaw (lighting) para sa iba't-ibang senaryo.	3.92	Madalas ang Paggamit
4. malinaw na dayalog or pag-uusap ng mga karakter or artistang gumanap.	4.19	Madalas ang Paggamit
5. nagkaroon ng mahuhusay na artista upang maipakita ang tunay na aksyon at emosyon.	4.64	Napakadulas ng Paggamit
6. may malinaw na pagkakasunod-sunod ng aksyon at sitwasyon.	4.30	Napakadulas ng Paggamit
7. may maayos na 'background music' para mabigyan ng buhay ang bawat bahagi	4.51	Napakadulas ng Paggamit
8. nakasunod sa pamamaraan ng presentasyon ng plot tulad ng chronological, foreshadowing ad flashbacks)	4.38	Napakadulas ng Paggamit
9. may maayos at malinaw na simula at wakas	4.25	Napakadulas ng Paggamit
10. may maayos na pagpapakita ng point of view	4.34	Napakadulas ng Paggamit
Kabuuan na Mean	4.23	Napakadulas ng

Paggamit

Ipinapakita sa talahanayan 8 na may mataas na pagsusuri sa teknikal na aspeto ang mga tagasagot. Sa katunayan ang unang tatlong aytem na kanilang binigyan ng mataas na mean ay ang mga sumusunod, “nagkaroon ng mahuhusay na artista upang maipakita ang tunay na aksyon at emosyon, may maayos na ‘background music’ para mabigyan ng buhay ang bawat bahagi, may maayos na plot o banghay ng pangyayari at nakasunod sa pamamaraan ng presentasyon ng plot tulad ng chronological, foreshadowing ad flashbacks,” na may mga mean na 4.64, 4.51 at 4.38. Ang pinakamababang mean ay mapapansin sa aytem na “may malinaw na mga larawan na nakikita ng mga manood,” na may mean na 3.89 at may berbal na interpretasyong Madalas ang Paggamit.

Dahil dito, masasabing bukas ang isip ng mga tagasagot na ang pagkakaroon ng maayos nap ag-akto ng mga tauhan, ang tamang ‘background music na magpapakita ng damdamin, ang maayos na pagkakabanghay ng kwento o plot pati na ang paggamit ng pamamaraan sa pagdaloy ng mga sitwasyon o aksyon ay parte ng teknikal na aspeto na nagbibigay buhay at ganda sa isangpelikula.

Ang kabuuang mean naman na 4.23, Napakadalas ng Paggamit ay nakamtan. Ipinapaliwanag mula rito ang implikasyon na mahusay ang teknikal na aspeto ng pagsasapelikula ng “Ang Larawan,” at ito ay malinaw na

naobserbahan ng mga tagasubaybay na may kaalaman sa pagsusuri ng gawang panitikan.

Maihahalintulad ito sinabi ni Hudson na ang banghay ng kwento (plot) ay naipapahayag sa pamamagitan ng tatlong pamamaraan, ang una ay tungkol sa kundisyon ng aksyon, na naglalaman ng sanhi, at gumagalaw papunta sa kalagitnaan ng kwento.²

Pandamdaming Aspeto

Ipinapakita sa talahanayan ang ekstent ng paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang “Ang Larawan” ayon sa pandamdaming aspeto.

Talahanayan 9

Ekstent ng Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang “Ang Larawan” Ayon sa Pandamdaming Aspeto

Pandamdamin	Mean	Berbal na Interpretasyon
Ang pelikula...		
1. nagsilbing daan upang mapukaw ang damdaming maka-Pilipino.	4.56	Napakadulas ng Paggamit
2. nagpakita ng kulturang Pilipino.	4.62	Napakadulas ng Paggamit
3. nagging daan upang mas pagtibayin pa ang samahan ng bawat pamilya.	4.48	Napakadulas ng Paggamit
4. nabigyang diin ang mga magagandang asal at tradisyon ng mga Pilipino.	4.54	Napakadulas ng Paggamit
5. ay pamamaraan upang maala-ala ang mga naganap noong unang panahon.	4.67	Napakadulas ng paggamit
6. nakapagbigay ng kahalagahan ng kasaysayan sa kasalukuyang panahong pinagdadaanan ng mga Pilipino.	4.56	Napakadulas ng Paggamit
7. naipamalas ang magagandang kalikasan ng Pilipinas.	4.12	Madalas ang paggamit
8. nagbigay daan upang pahalagahan ang sining at ang mga gawang sining.	4.66	Napakadulas ng Paggamit
9. isang paraan upang mabigyang halaga ang angking talion ng mga Pilipino.	4.58	Napakadulas ng paggamit
10. nakapagmalas ng kakayahang bumuo ng isang magaling na pelikula.	4.71	Napakadulas ng Paggamit

Kabuuan na Mean

4.40

Napakadulas ng
Paggamit

Malinaw na ipinapakita sa talahanayan 9 ang paggamit ng aspetong pandamdamin sa pelikulang "Ang Larawan." Sa katunayan and unang tatlong aytem para sa mga tagasagot ay "nakapagmalas ng kakayahang bumuo ng isang magaling na pelikula, ay pamamaraan upang maala-ala ang mga naganap noong unang panahon, at nagbigay daan upang pahalagahan ang sining at ang mga gawang sining na may mga mean na 4.71, 4.67, at 4.66. Ang pinakamababang mean naman ay Nakita sa aytem "naipamalas ang magagandang kalikasan ng Pilipinas," na may mean na 4.12 at may berbal na interpretasyong . Ang nakalap at nakuhang sagot ay nangangahulugan lamang na tunay na higit na mataas ang obserbasyon at pagsusuri ng mga stagasagot sa paggamit ng pandamdaming aspeto. Bilang pagpapatunay, makikitang Malaki ang kanilang paniniwala na nakapukaw sa damdaming ang pagpapahalaga ng mga Pilipino sa kakayahan ng isang kapwa Pilipino sa paglikha, ito rin ay muling nagbukas sa kanilang kaisipan sa ilang bahagi ng kasaysayan ng Pilipinas at ang pagmamahal at paglinang ng kakayahang gumuhit o gumawa ng likhang sining bilang pagkilala sa abilidad ng isang tao sa pagpapadama ng ganda ng buhay.

Ang kabuuang mean na 4.40 na binigyang interpretasyong Napadaldas ng Paggamit ay nagging daan sa imolikasyong likas sa Pilipino ang pagkakaroon ng

pagpapahalaga sa kakayahan ng kapwa Pilipino, pagsuporta sa kanilang kakayahan sa paglikha ng mga bagay na may relasyon sa sining sapagkat ito ang nagdadagdag ng kulay at ganda sa pang-araw araw nilang pakikibaka.

Kaparehas ang resultang ito sa sinabi ng Wordpress kung saan nabanggit nga na ang personal at pangkulturang katangian ay maipaparating sa mga tao sa pamamagitan ng radio, telebisyon, at iba pang media. Sa pamamagitan ng industriyang pampelikula, maraming pagbabago sa lipunan at sa kung anong kultura ang maaring pumalit dahil sa epekto ng mga pelikulang katulad ng “Star Wars.” Libolibong tao ang naapektuhan nito, maraming gumagaya sa kung ano ang ipinakita dito.³

Komposit na Talahanayan sa Ekstent ng Paggamit ng teoryang Pormalistiko sa Pelikulang “Ang Larawan.”

Ipinapakita sa talahanayang 10 ang komposit na talhanayan sa paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang “Ang Larawan.”

Talhanayan 10

Komposit na Talahanayan sa Ekstent ng Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang “Ang Larawan

Aspeto	Mean	Verbal Interpretation
Literal	4.37	Napakadahas ng Paggamit
Teknikal	4.28	Napakadahas ng paggamit
Madamdamin	4.55	Napakadahas ng

		Paggamit
Kabuuang Mean	4.40	Napakadalas ng paggamit

Malinaw na ipinapakita sa talahanayan na ayon sa paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang "Ang Larawan," ang mga tagasagot ay may mtaas na pagsusuri sapagkat ang mean na 4.40 ay nakamit at ito ay may berbal na interpretasyong Naipakadalas ng Paggamit nito sa pelikula. Sa tatlong aspeto, nangunguna ang madamdaming aspeto at sinundan ito ng literal at teknikal na aspeto. Nangangahulugan lamang ito na kahit magkakaiba ang pananaw ng mga tagasagot sa kanilang pagsusuri, nagkakaisa pa rin sila na ang tatlong mahahalagang aspeto ng teoryang pormalistiko ay malinaw na nabigyang halaga sa pelikula.

Dahil dito malinaw ang implikasyon sa pagbuo ng isang pelikula, kinakailangan pa rin umayon ito sa katangian ng panatikian sapagkat isa ito sa mga uri ng panitikan sa makabagong panahon,

Maihalintulad ito sa gawa ng United Kingdom Essays na nagsasabing ang pormalistikong pamamaraan sa mag-aanalisa ng panitikan, kahit na limitado sa kritikal na aspeto ay hindi sinasang-ayunan ng ibang teorya. Ang pormalistiko ay mas higit na impluwensya sa maraming usaping pang-akademiko, bilang isang bahagi ng panitikan. Ng mga taong naniniwala sa pormalistikong pamamaraan ay hindi interesado sa pansariling opinyon ng mambabasa o kahit sa damdamin ng mga makata at manunulat at ang kanilang pagpapakita ng

reyalidad kundi sa mahalagang nakapaloob dito na may kinalaman masining na pagkakalikha at istraktura.⁴

Makabuluhang Pagkakaiba sa Pananaw tungkol sa Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang 'Ang Larawan'

Ipinapakita sa talahanayan 11 ang makabuluhang pagkakaiba ng pananaw sa paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang Ang Larawan ayon sa edad.

Talahanayan 11

Makabuluhang Pagkakaiba sa Pananaw tungkol sa Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang Ang Larawan Ayon sa Edad

		Sum of						
		Squares	df	Mean	F	Sig	Ho	VI
		Square						
Literal	Between Groups	.046	3	.015				
	Within Groups	6.929	49	.141	.109	.955	S	R
	Total	6.975	52					
Teknikal Groups	Between	.967	3	.322				
	Within	10.060	49	.205	1.571	.206	S	R
	Total	11.027	52					
Pandamdamin Groups	Between	.345	3	.115				
	Within	8.465	49	.176	.652	.585	S	R
	Total	8.810	52					

Total

Makikitang ang haypotesis na nagsasabing walang pagkakaiba sa pananaw ng mga tagasagot sa paggamit ng teoryang pormalistko ayon sa kanilang edad ay hindi tinanggap sa lahat ng aspeto sapagkat ang p-values na .955, .206 at .585 ay mas mababa sa f-values na .955, 1.571 at .652. Nangangahulugan ito na may kinalaman ang edad sa magkakaibang pananaw ng mga tagasagot.

Nagbibigay ito ng implkasyon na ang pagkakaiba-iba ng edad ng mga tagasagot ay nakakaapekto sa paraan ng kanilang pagsusuri sa pelikula sapagkat ang mas nakakatanda ay may mas malawak na karanasan kung ikukumpara sa mga nakakabata.

Maihahambing ito sa pag-aaral nina Gonzales et al., na nagkaroon ng resulta sa kanilang pag-aaral na sa tatlumpung respondente na sumagot sa surbey ng mga mananaliksik, anim ang may edad na labing-anim pababa. Lima dito ang may nagsabing mas nais nilang panoorin ang pelikulang banyaga at isa ang nagsabing pelikulang Pilipino ang mas pinapanood. Sa tatlumpung respondente, labing-isa ang may edad labing-pito hanggang labing- siyam. Sampu dito ang mas nais panoorin ang pelikulang banyaga samantalang isa ang nagsabing pelikulang Pilipino ang paboritong panoorin. Sa kabuuang bilang ng mga respondente, pito ang may edad dalawampu't isa hanggang dalawampu't lima. Anim sa mga respondenteng ito ang mas pinapanood ay pelikulang

banyaga at isa ang pinapanood ay pelikulang Pilipino. At ang huling distribusyon ayon sa edad dalawampu't anim pataas na mayroong anim na respondente. Lima sa kanila ay mas pinapanood ang pelikulang banyaga at ang isa, pelikulang Pilipino ang gustong panoorin. Samakatuwid, lumilitaw na dalawampu't anim sa kabuuang bilang ng respondente ang nagsasabing mas nais panoorin ng mga Pilipino ang pelikulang banyaga kaysa sa pelikulang Pilipino.⁵

Kasarian

Ipinapakita sa talahanayang 12 ang ang makabuluhang pagkakaiba ng pananaw sa paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang Ang Larawan ayon sa kasarian.

Talahanayan 12

Makabuluhang Pagkakaiba sa Pananaw tungkol sa Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang Ang Larawan Ayon sa Kasarian

		Sum of						
Aspeto		Squares	df	Mean	F	Sig	Ho	VI
				Square				
Literal	Between Groups	.790	3	.132	.979	.097	R	S
	Within Groups	6.186	49	.134				
	Total	6.975	52					
Teknikal Groups	Between	1.823	3	.304	1.519	.544	R	S
	Within	9.204	49	.200				
	Total	11.027	52					

Pandamdamin Groups	Between	.484	3	.081	.436	.034	R	S
		8.326	49	.185				
Groups	Within	8.810	52					
	Total							

Ipinapakita sa talahanayan na ang haka ay may makabuluhang pagkakaiba ayon sa pagsusuring ginawa ng mga tagasagot ayon sa kanilang kasatian at sa lahat ng aspeto sapagkat makikita ring lahat ng p-value ay mas mababa kaysa sa f-value sa 0.05 na lebel ng kabuluhan.

Mayroon itong implikasyon na ang kasarian ay may epekto sa magkakaibang pananaw ng mga tagasagot sapagkat likas na emosyonal ang mga babae kumpara sa mga lalaki kung kaya't magkaiba ang kanilang pandamdaming pananaw.

Kurso

Ipinapakita sa talahanayang 13 ang ang makabuluhang pagkakaiba ng pananaw sa paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang Ang Larawan ayon sa kurso.

Talahanayan 13

Makabuluhang Pagkakaiba sa Pananaw tungkol sa Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang Ang Larawan Ayon sa Kurso

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
“Nurturing Tomorrow’s Noblest”

		Sum of						
		Squares	df	Mean	F	Sig	Ho	VI
		Square						
Literal	Between Groups	.369	3	.369	2.852	.097	R	S
	Within Groups	6.606	49	.130				
	Total	6.975	52					
Teknikal Groups	Between	.080	3	.080	.374	.544	FR	NS
	Within	10.947	49	.215				
	Total	11.027	52					
Pandamdamin Groups	Between	.762	3	.762	4.732	.034	R	S
	Within	8.048	49	.161				
	Total	8.810	52					

Ang hypothesis ayon sa kurso ay napag-alamang hindi tinanggap batay sa kurso at literal at pandamdaming aspeto sapagkat ang nakamit na p-values ay mas maliit sa f-values sa 0.05 na lebel ng kabuluhan. Samantalang ang kurso at teknikal na aspeto ay napag-alamang ‘failed to reject,’ dahil walang makabuluhang pagkakaiba sa kanilang pananaw sa paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang ‘Ang Larawan.’

May implikasyon ito na ang kurso ng mga tagasagot ay nakaapekto sa magkaiba nilang pananaw sa teknikal at pandamdaming aspeto. Ito ay sa dahilang ang kanilang mga ginagamit na aklat ay may pagkakaiba kung ang

awtor ay lahing Ingles o Pilipino. Mas higit ang pagpapakita ng pandamdaming aspeto sa mga panitikang Pilipino at mas madaling unawain.

Maihahalintulad ito sa analisis ni Altman na nagbigay ng argumentong sinuportanhan ng pelikulang "Inception". Sa mga taong nakapanood, inilawan itong kakaiba sapagkat ang pelikula mula sa malayang imahinasyon, pakikibaka, aksyon at drama, kwento tungkol sa syensa, at misteryo. Ang isang manonood ay maaring tawagin itong aksyon o drama dahil sa pagpapakita ng bayolenteng labanan at kaguluhan. Kung hindi titingnan ng isang manood ang konsepto ng kwento at hindi pagkukumarahin ang tunay na nagaganap sa mundo at sa mga ipinapakita sa pelikula, masasabing maaring madala siya sa mga eksenang may karahasan at tatawagin itong aksyon.⁶

Edukasyong Natapos ng Magulang (Tatay)

Ipinapakita sa talahanayang 14 ang ang makabuluhang pagkakaiba ng pananaw sa paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang Ang Larawan ayon sa edukasyong natapos ng magulang (tatay).

Talahanayan 14

Makabuluhang Pagkakaiba sa Pananaw tungkol sa Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang Ang Larawan Ayon sa Edukasyong natapos ng Magulang (Tatay)

		Sum of						
Aspeto		Squares	df	Mean	F	Sig	Ho	VI
				Square				
Literal	Between Groups	.335	3	.335	2.569	.115	R	S
	Within Groups	6.641	49	.130				
	Total	6.975	52					
Teknikal Groups	Between	.480	3	.480	2.323	.134	R	S
	Within	10.547	49	.207				
	Total	11.026	52					
Pandamdamin Groups	Between	.262	3	.264	1.153	.220	R	NS
	Within	8.546	49	.171				
	Total	8.810	52					

Malinaw sa talahanayan 14 na ang haka ay rejected o hindi tinanggap ayon sa edukasyong tinapos ng magulang at sa lahat ng aspeto sapagkat lubhang mababa ang mga p-values na .115 at .134 at .220 sa f-values na 2.569 at 2.323 at 1.153 sa .05 na leben ng kabuluhan. Nangangahulugan it na may kinalaman ang natapos ng magulang na lalaki sa kanilang pananaw.

Ang implikasyon nito ay nakaaapekto ang natapos ng magulang na lalaki sa pananaw ng mga tagasagot sa paggamit ng teorya, sapagkat ang ilang magulang ay nakarating sa kolehiyo at ang iba at nakatapos ng sekundarya, kung kaya't ang hamon sa mas matinding pag-aaral ay nasa mga batang ang magulang ay nakatapos ng kolehiyo.

Naayon itong resultang ito ng pag-aaral sa nabanggit ng Wow Batangas Journal na maraming pelikula ang nagiging blockbuster hit dahil: (1) sa amazing digital effects, (2) nakaka-intriga ang kwento, (3) sa abs ng bidang lalake. Pwedeng joke lang yung pangatlo. Kung iisipin, sa dalawang factors lang naman nakasalalay ang kagandahan ng isang pelikula: magaling ang cast at maganda ang kwento. Gawin mo palang tatlo, kasi dapat magaling din ang production staff sa pangunguna ng henyong direktor.⁷

Edukasyong Natapos ng Magulang (Nanay)

Ipinapakita sa talahanayang 15 ang ang makabuluhang pagkakaiba ng pananaw sa paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang Ang Larawan ayon sa edukasyong natapos ng magulang (Nanay).

Talahanayan 15

Makabuluhang Pagkakaiba sa Pananaw tungkol sa Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang Ang Larawan Ayon sa Edukasyong Natapos ng Magulang (Nanay)

		Sum of						
Aspeto		Squares	df	Mean	F	Sig	Ho	VI
		Square						
Literal	Between Groups	.881	3	.294	2.350	.083	R	S
	Within Groups	6.095	49	.124				
	Total	6.975	52					
Teknikal Groups	Between	.399	3	.133	.613	.620	FR	NS
	Within	10.628	49	.217				
	Total	11.027	52					
Pandamdamin Groups	Between	.639	3	.213	1.252	.302	R	S
	Within	8,171	49	.170				
	Total	8.810	52					

Ipinapakita sa talahanayan 15 na ang haka ay hindi tinanggap ayon sa edukasyong natapos ng nanay at ng literal at pandamdaming aspeto sapagkat ang mga p-value na .083 at .302 ay mas mababa sa 2.350 at 1.252, samantalang ito ay "Fail to Reject naman sa aspetong teknikal dahil p-value na .620 ay may mataas sa f-value na .613. Ibig sabihin nito may dalawang aspeto

ng paggamit ng teoryang pornalistiko ang naapektuhan ng magkakaibang pananaw.

Ang implikasyon nito ay ang pagkakaiba-iba ng pananaw ng mga tagasagot sa literal at pandamdaming aspeto ay dahil na rin sa katotohanang marami ang nanay na nakapagtapos ng kolehiyo na maaring siyang gumagabay sa kanilang mga anak sa pagpapalago ng kanilang kaalamang literal at pagpapahalaga.

Kaparehas ito nang sinabi ni Villasanta na hindi mapapasubalian ang katuturan ng "Third World Happy" ni EJ Salcedo na pinagbibidahan nina Jodi Sta. Maria at Sam Milby. Ito ay tumatalakay sa isang Fil-Am na alagad ng sining na nagbalikbayan sa Pilipinas para balikan ang kanyang nakaraan, ang mga tao at bagay sa kanyang buhay. Gayundin ang "Dagim" ni Pedro Valdez, na napakaganda at kailangang panoorin ng bawat Filipino ay ipinagbunyi na ng direktor at alam ba ninyong nilimas niya ang lahat ng tiket sa takilya at ipinamudmod nang libre sa kanyang mga kaibigan, kaanak at kakilala para mapuno ang sinehan pero kahit hindi niya gawin 'yon ay maaamoy ng mga mahiligin sa pelikula ang obra.⁸

Buwanang Kita ng Pamilya

Ipinapakita sa talahanayang 16 ang ang makabuluhang pagkakaiba ng pananaw sa paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang Ang Larawan ayon sa buwanang kita ng magulang

Talahanayan 16

Makabuluhang Pagkakaiba sa Pananaw tungkol sa Paggamit ng Teoryang

Pormalistiko sa Pelikulang Ang Larawan Ayon sa

Buwanang Kita ng Magulang

		Sum of						
		Squares	df	Mean	F	Sig	Ho	VI
				Square				
Aspeto	Literal	Between Groups	.246	3	.123	.914	.408	R S
		Within Groups	6.729	49	.135			
		Total	6.975	52				
Teknikal Groups		Between	.142	3	.071	.325	.724	FR NS
		Within	10.886	49	.218			
		Total	11.027	52				
Pandamdamin Groups		Between	.471	3	.235	1.383	.261	R S
		Within	8.339	49	.170			
		Total	8.810	52				

Malinaw na ipinapakita sa talahanayan 15 na ang haka ay hindi tinanggap ayong sa buwanang kita at dalawang aspeto, literal at pandamdamin sapagkat ang mga nakuhang p-values ay mas mababa kaysa sa f-values sa 0.05 na lebel ng kabuluhan samantalang ito ay "Failed to Reject" sa aspetong teknikal sapagkat ang p-valu na .724 ay hight na mas mataas sa f-valu na .325, nangangahulugan nlamang na may kinalaman ang buwanang kita sa pagkakaiba-iba ng pananaw ng mga tagasagot.

Ang resultang ito ay may implikasyong ang buwanang kita ay may kinalaman sa pagkakaiba ng pananw ng mga tagasagot sa paggamit ng teoryang pormalidad sa pelikula sapagkat, mas may higit na eksplorasyon pang nagagawa ang mga batang naibibili ng mga magulang ng higit pa sa kanilang mga pangangailangan lalo na kung ang mga ito ay makakatulong sa kanilang pag-aara.

Kaparehas ito sap ag-aaral ng Cebu National University na nagpaliwanag na ang panonood ng katutubong kwento, epiko, alamat, talambuhay at nobela na sumasailalim sa kultura at kasaysayan ay naging daan upang tayo aymakasunod sa pag-unlad ng teknolohiya. Nakatulong ito sa pag-aaral ng mga sinaunang mamamayan na tumuklas ng mga bagay na mas makakadali ng mgagawain. Nagbigay din sila ng mga pamamaraan na hindi akalain na magiging malaking epekto sa hinaharap. Napaunlad ng mga sumunod na mga henerasyon ang mga kagamitan na natutunan nila mula sa mga katutubo at napasa-pasa sa iba pang

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

mga henerasyon. Hindi rin maipagkakaila na naging malaking parte ang mga telebisyon sa pagkalat ng mga balita na mula sa ibat-ibang panig ng bansa. Mas lumalawak ang kaalaman ng mga mamamayan tungkol mga magagandang lugar sa bansaat nagbigay babala rin ito sa mga masasamang pangyayari. Sa pamamagitan nito, mas umunlad ang bansa dahil nabibigyan ang mga tao ng impormasyon sapamamagitan ng telebisyon.

Sanggunian

¹Hudson, Suzanne. How to Write About Theatre and Drama, Orlando: Harcourt, 2010

²Hansen, Brian. Theatre: The Dynamics of the Art. 2nd Ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1991.

³Wordpress. "Films that impact cultural and personal values" <https://movieindustry.wordpress.com/2012/05/11/films-that-impact-cultural-and-personal-values/>, 2012

⁴UK Essays "The Formalist Approach To Analyzing Literature" <https://www.ukessays.com/essays/english-language/the-formalist-approach-to-analyzing-literature-english-language-essay.php>, 2017

⁵ Rachell Gonzales, Danielle Melesse Canto, Shiermaine Marie Pacheco at Francis Reyes," Isang Pananaliksik Tungkol sa Pagtangkilik ng mga Pilipino sa Pelikulang Banyaga, " University of Sto Tomas Espana, Manila, 2009

⁶Altman, "The Formalist Approach To Analyzing Literature" <https://www.ukessays.com/essays/film-studies/analysis-on-the-movie-inception-film-studies-essay.php>, 2016

⁷Wow Batangas " Ang Pilipino, Ang Pelikula at ang mga Pelikulang Pilipino" Batangas City 2010

⁸Boy Villasanta "Patuloy na nabubuhay ang pelikulang Filipino," <http://pinoyweekly.org/new/2010/11/patuloy-na-nabubuhay-ang-pelikulang-filipino/2010>

⁹Cebu National Univeristy, "Kaugnay na Pag-aaral ang Paglaganap ng mga Pelikula: Cebu City, 2012

Kabanata 4

LAGOM, KONGKLUSYON AT REKOMENDASYON

Ang kabanatang ito ay naglalaman ng mga resulta, kongklusyon at rekomendasyon ng pag-aaral na ito.

Lagom

Propayl ng mga Tagasagot

Edad

Nakahihigit ang may edad na 19-20 sa mga tagasagot

Kasarian

Mas marami ang mga babae kaysa sa mga lalaki.

Kurso

Nakahihigit ang mga nabibilang sa kursong BSE-Filipino

Edukasyong natapos ng Mga magulang

Ang mga magulang (nanay at tatay) ng mga tagasagot ay pinangungunahan ng mga nagtapos sa sekondarya

Buwanang Kita ng Pamilya

Nakararami sa mga tagasagot ang nagsabing ang pamilya ay may buwanang kita na P5,001-P10,000.

Ekstent ng Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang "Ang Larawan"

Ang mga tagasagot ay may mataas na pagsusuri sapagkat ang mean na 4.40 ay nakamit at ito ay may berbal na interpretasyong Naipakadala ng

Paggamit nito sa pelikula. Sa tatlong aspeto, nangunguna ang madamdaming aspeto at sinunan ito ng literal at teknikal na aspeto.

Makabuluhang Pagkakaiba sa Pananaw tungkol sa Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang 'Ang Larawan'

Edad

Ang haka na nagsasabing walang pagkakaiba sa pananaw ng mga tagasagot sa paggamit ng teoryang pormalistiko ayon sa kanilang edad

Kasarian

Ang haka ay may kabuluhan ayon sa edad at paggamit ng teoryang pormalistiko lalo na sa aspetong literal at teknikal

Kurso

Ang hypothesis ayon sa kurso ay napag-alamang hindi tinanggap batay sa kurso at literal at pandamdaming aspeto

Edukasyong natapos ng magulang

Ang haka ay rejected o hindi tinanggap ayon sa edukasyong tinapos ng mga tatay at sa lahat ng aspeto samantalang ito ay hindi tinanggap ayon sa edukasyong natapos ng nanay at ng literal at pandamdaming aspeto samantalang ito ay "Fail to Reject naman sa aspetong teknikal.

Buwanang Kita ng Pamilya

Ang haka ay hindi tinanggap ayon sa buwanang kita at dalawang aspeto, literal at pandamdamin.

Mga Konklusyon

Batay sa mga naisa-isang resulta ng pananaliksik, ang mga sumusunod na konklusyon ay naibigay:

Ang mga mananaliksik ay karamihang nasa 19-20 taong gulang, karamihan ay mga babae, mas marami ang kumukuha ng BSE Filipino. Karamihan sa kanilang mga magulang ay nakapagtapos ng sekundarya at nabibilang sila sa pamilyang may maliit na kita.

Napakadalas ng paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikulang Ang Larawan at nabigyang diin ang tatlong aspetong literal, teknikal at pandamdaming aspeto.

May kinalaman at epekto sa pagsusuri ng pelikula ang mga personal na propayl ng mga tagasagot lalo na ang kasarian, kurso, edukasyon ng nanay at buwanang kita sa literal at pandamdaming aspeto.

Mga Rekomendasyon

Mulas sa mga resulta at kongklusyon, ang mga sumusunod na rekomendasyon ay nailahad:

1. Mapanatili ang pagbibigay ng mga katulad na gawain ng pagsusuri ng uri ng panitikan sa mga mag-aaral, upang mas mahasa pa ang kanilang kritikal at malikhaing pag-iisip.

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

2. Makapagbigay pa ng mas malalim na pagpapahalaga sa mga araling pampanitikan upang mapanatili ang pagmamahal ng mga mag-aaral sa panitikan at kultura.

Magkaroon pa nang pag-aaral sa ganitong paksa gamit ang ibang baryabol.

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

BIBLIYOGRAPIYA

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
 "Nurturing Tomorrow's Noblest"

SANGGUNIAN

A. Aklat

Hudson, Suzanne. *How to Write About Theatre and Drama*, Orlando: Harcourt, 2010

Hansen, Brian. *Theatre: The Dynamics of the Art*. 2nd Ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1991

Rachell Gonzales, Danielle Melesse Canto, Shiermaine Marie Pacheco at Francis Reyes, "Isang Pananaliksik Tungkol sa Pagtangkilik ng mga Pilipino sa Pelikulang Banyaga." University of Sto Tomas Espana, Manila, 2009

Wow Batangas "Ang Pilipino, Ang Pelikula at ang mga Pelikulang Pilipino" Batangas City 2010

Cebu National Univeristy, "Kaugnay na Pag-aaral ang Paglaganap ng mga Pelikula: Cebu City, 2012

B. Internet Materials

Feliz. *Panitikan ng Pilipinas*, Pinoy Henyo Beta, PinoyHenyo.com, 2007, nakuha noong 25 Abril 2009.

Consolacion P. Saucó, *Panitikan ng Pilipinas*, Panrehiyon (PDF), Goodwill Trading Co., Inc., [ISBN 971-574-081-2](#), [ISBN 978-971-574-081-4](#)

Malayang Ensayklopedia, "Ang Panitikan at Kahulugan Nito, <http://panitikankarunungangbayan.blogspot.com/2015/04/ano-ang-panitikan-ang-panitikan-ay.html>, 2010

TeoryangPampanitikan.<http://rosiefilipino10.weebly.com/teorya-ng-pampanitikhtml#>. 2010

Wordpress. "Films that impact cultural and personal values"
<https://movieindustry.wordpress.com/2012/05/11/films-that-impact-cultural-and-personal-values/>, 2012

UK Essays "The Formalist Approach To Analyzing Literature"
<https://www.ukessays.com/essays/english-language/the-formalist-approach-to-analyzing-literature-english-language-essay.php>, 2017

Altman, "The Formalist Approach To Analyzing Literature"
<https://www.ukessays.com/essays/film-studies/analysis-on-the-movie-inception-film-studies-essay.php>, 2016

Boy Villasanta "Patuloy na nabubuhay ang pelikulang Filipino," <http://pinoyweekly.org/new/2010/11/patuloy-na-nabubuhay-ang-pelikulang-filipino/2010>

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

APENDISES

Apendiks A
Programang mga Gawain

MGA GAWAIN	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	March	April	May	June
Pagharap sa mga Pamagat ng Papel Pananaliksik								
Paghahanda at kolokyum								
Pagrererebisa ng papel pananaliksik, paghahanda at balidasyon ng talatanungan								
Pagbibigay liham para sa tagapayo, kritiko, tagapagtuos ng datos, eksperto sa pagtuturo.								
Pamimigay ng talatanungan at pangangalap ng datos								
Interpretasyon at pagtutuos ng datos								
Paghahanda ng buong								

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

manuskrito								
Pasalitang Pagsusuri								
Pagwawasto ng thesis								
Pagpasa ng thesis								

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
“Nurturing Tomorrow’s Noblest”

Apendiks B
Sulat na Humihingi ng Permisong sa Tagapayo
 Ika-18 ng Oktubre, 2018

Dr. Glenda J. Ferrer
 Dekana, College of Science and Education
 Tanay, Campus

Mahal na Dekana,

Pagbati ng isang maligayang araw!

Ang mananaliksik ng tesis na **“PAGGAMIT NG TEORYANG PORMALISTIKO SA PAGSUSURI NG PELIKULANG “ANG LARAWAN” NG MGA MAG-AARAL SA KOLEHIYO NG EDUKASYON NG UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM TANAY, RIZAL”** ay lumalapit sa inyong tanggapan upang humingi ng pahintulot ang propesyonal na tulong mula kay **PROF. RAQUEL D.U. CATAMEO** upang magsilbing tagapayo sa aking pananaliksik.

Maraming salamat po at pagpalain po kayo ng Dakilang Lumikha.

Lubos na gumagalang,

NEIRVIN F. PEREZ
 Mananaliksik

Nabatid:

MA. HEIDEE P. MARQUEZ. Ph.D.
 Guro sa Pananaliksik

Komporme:

RAQUEL D.U. CATAMEO MA. Ed
 Tagapayo

Pinagtibay:

Glenda J. Ferrer Ph. D
 Dekana, COSE

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
“Nurturing Tomorrow’s Noblest”

Apendiks C
Sulat na Humihingi ng Permisong sa Kritiko
 Ika-18 ng Oktubre, 2018

Dr. Glenda J. Ferrer
 Dekana, College of Science and Education
 Tanay, Campus

Mahal na Dekana,

Pagbati ng isang maligayang araw!

Ang mga mananaliksik ng tesis na **“PAGGAMIT NG TEORYANG PORMALISTIKO NG PELIKULANG “ANG LARAWAN” NG MGA MAG-AARAL SA KOLEHIYO NG EDUKASYON NG UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM TANAY, RIZAL”** ay lumalapit sa inyong tanggapan upang humingi ng pahintulot ang propesyonal na tulong mula kay **G. Wilmer I. Villa** upang magsilbing kritiko sa aking pananaliksik.

Maraming salamat po at pagpalain po kayo ng Dakilang Lumikha.

Lubos na gumagalang,

NEIRVIN F. PEREZ
 Mananaliksik

Nabatid:

MA. HEIDEE P. MARQUEZ, Ph., D.
 Guro sa Pananaliksik

Komporme:

G. Wilmer I. Villa
 Kritiko sa Pananaliksik

Pinagtibay:

Glenda J. Ferrer, Ph., D
 Dekana, COSE

Apendiks D
Sulat na Humihingi ng Permisong Istatistisyan
 Ika-18 ng Oktubre, 2018

Glenda J. Ferrer Ph. D
 Dekana, College of Science and Education
 Tanay, Campus

Mahal na Dekana,

Pagbati ng isang maligayang araw!

Ang mananaliksik ng tesis na **“PAGGAMIT NG TEORYANG PORMALISTIKO NG PELIKULANG “ANG LARAWAN” NG MGA MAG-AARAL SA KOLEHIYO NG EDUKASYON NG UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM TANAY, RIZAL”** ay lumalapit sa inyong tanggapan upang humingi ng pahintulot ang propesyonal na tulong mula kay **Mrs. Ma. Clarita N. Inofre** upang magsilbing tagatuos ng datos sa aking pananaliksik.

Maraming salamat po at pagpalain po kayo ng Dakilang Lumikha.

Lubos na gumagalang,

NEIRVIN F. PEREZ
 Mananaliksik

Nabatid:

MA. HEIDEE P. MARQUEZ, Ph., D.
 Guro sa Pananaliksik

Komporme:

Mrs. Ma. Clarita N. Inofre
 Tagatuos ng Datos

Pinagtibay:

Glenda J. Ferrer Ph. D
 Dekana, COSE

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
“Nurturing Tomorrow’s Noblest”

Apendiks E

Sulat na Humihingi ng Permisong sa Eksperto sa Pagtuturo ng Filipino
 Ika-18 ng Oktubre, 2018

Glenda J. Ferrer Ph. D

Dekana, College of Science and Education
 Tanay. Campus

Mahal na Dekana,

Pagbati ng isang maligayang araw!

Ang mananaliksik ng tesis na **“PAGGAMIT NG TEORYANG PORMALISTIKO NG PELIKULANG “ANG LARAWAN” NG MGA MAG-AARAL SA KOLEHIYO NG EDUKASYON NG UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM TANAY, RIZAL”** ay lumalapit sa inyong tanggapan upang humingi ng pahintulot ang propesyonal na tulong mula kay **DR. MA. HEIDEE P. MARQUEZ** upang magsilbing gurong eksperto sa aking pananaliksik.

Maraming salamat po at pagpalain po kayo ng Dakilang Lumikha.

Lubos na gumagalang,

NEIRVIN F. PEREZ
 Mananaliksik

Nabatid:

MA. HEIDEE P. MARQUEZ, Ph., D.
 Guro sa Pananaliksik

Komporme:

Pinagtibay:

MA. HEIDEE P. MARQUEZ, Ph., D.
 Gurong Eksperto

Glenda J. Ferrer Ph. D
 Dekana, COSE

Apendiks F

Sulat para sa mga Guro para sa Balidasyon ng Talatanungan

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
 “Nurturing Tomorrow’s Noblest”

Ika-18 ng Oktubre, 2018

Glenda J. Ferrer Ph. D

Dekana, College of Science and Education
 Tanay, Campus

Mahal na Dekana,

Pagbati ng isang maligayang araw!

Ako po ay kasalukuyang nagsasagawa ng isang pananaliksik na pinamagatang **“PAGGAMIT NG TEORYANG PORMALISTIKO SA PAGSUSURI NG PELIKULANG “ANG LARAWAN” NG MGA MAG-AARAL SA KOLEHIYO NG EDUKASYON NG UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM TANAY, RIZAL”** kaugnay nito, humihingi po ako ng pahintulot sa inyong tanggapan upang pahintulutan ang mga sumusunod na guro para sa balidasyon ng aming talatanungan:

- Prof. Raquel D.U. Catameo
- G. Wilmer I. Villa
- Dr. Ma. Heidee P. Marquez

Maraming salamat po at pagpalain po kayo ng Dakilang Lumikha.

Lubos na gumagalang,

NEIRVIN F. PEREZ
 Mananaliksik

Nabatid:

MA. HEIDEE P. MARQUEZ, Ph., D.
 Guro sa Pananaliksik

Komporme:

MA. HEIDEE P. MARQUEZ, Ph., D.
 Gurong Eksperto

Pinagtibay:

Glenda J. Ferrer Ph. D
 Dekana, COSE

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

Apendiks G
Sertipiko ng Balidasyon

Ang talatanungan na ginamit sa pananaliksik na pinamagatang
**"PAGGAMIT NG TEORYANG PORMALISTIKO SA PAGSUSURI NG
 PELIKULANG "ANG LARAWAN" NG MGA MAG-AARAL SA KOLEHIYO NG
 EDUKASYON NG UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM TANAY, RIZAL"** ni
NEIRVIN F. PEREZ ay sumailalim sa balidasyon.

Ito ay pinagtatibay ng mga sumusunod na Guro/Eksperto:

	Lagda	Petsa
PROF. RAQUEL D.U. CATAMEO	_____	_____
G.Wilmer I. Villa	_____	_____
DR. MA. HEIDEE P. MARQUEZ	_____	_____

Apendiks H Talatanungan

Talatanungan sa Paggamit ng Teoryang Pormalistiko sa Pagsusuri ng Ang Larawan

Part I. Personal na Propayl

Edad	Kasarian
☐ 18- Pababa	☐ Lalaki
☐ 19-20 taon	☐ Babae
☐ 21-22	
☐ 23-above	

Kurso	Tatay	Nanay	Edukasyon ng Magulang
☐ BSE English	☐	☐	PH.D/Ed.D
☐ BSE Filipino	☐	☐	May yunit sa Ph.D/Ed.D
	☐	☐	MAT/MAEd
	☐	☐	May Yunit sa MAT/MAED
	☐	☐	Kolehiyo
	☐	☐	Sekundarya
	☐	☐	Elementarya

Buwanang Kita ng Pamilya

- P30,001 – above
 P25,001- P30,000
 P20,001- P25,000
 P15,001 P25,000
 P10,001 – P15,000
 P5,001 - P10,000
 P5,000- below

II. Ekstent ng Pagpapakita ng Teoryang Pormalistiko sa Pelikulang “Ang Larawan”

Panuto: Nakasulat sa ibaba ang mga aspeto ng pagpapakita ng paggamit ng teoryang pormalistiko sa pelikula. Sagutan ang talatanungan ayon sa ekstent ng pagpapakita ng paggamit ng teorya sa pamamagitan ng paglalagay ng tsek (/) sa mga aytem. Gamitin ang scale na nasa ibaba.

Scale	Interpretasyong Berbal
5	- Sobrang Ipinapakita
4	- Higit na Ipinapakita
3	- Ipinapakita
2	- Hindi Gaanong Ipinapakita
1	- Hindi Ipinakita

Aspeto	5	4	3	2	1
Literal					
Naipahayag sa pelikula ...					
1. ang pagbibigay diin sa paksa ng pelikula tungkol sa pagguhit.					
2. pagpapakita ng maayos na pagkakasunod-sunod ng sitwasyon ng pamilya.					
3. maipahayag ang relasyon ng bawat miyembro ng pamilyang Pilipino.					
4. makapagbigay buhay sa kulturang Pilipino.					
5. makapaglarawan ng tauhan ayon sa kanilang pananalita.					
6. maipahayag ang 'conflict' at mabigyan ito ng maayos na solusyon.					
7. maipaliwanag ang pagpapakita ng relasyon ng kulturang Western sa kultura ng Pilipino					
8. mabigyang diin ang tunay na kahulugan ng larawang naiguhit ng ama					
9. mapahalagahan ang talent ng mga Pilipinong mahusay sa pagguhit at art.					
10. nakapagpahayag ng pangangailangan ng isang maayos na pamilyang Pilipino.					
Teknikal	5	4	3	2	1
Ang pelikula ay...					
1. may maayos na plot o banghay ng pangyayari.					
2. may malinaw na mga larawan na nakikita ng mga manood.					
3. may maayos at malinaw na ilaw (lighting) para sa iba't-ibang senaryo.					
4. malinaw na dayalog or pag-uusap ng mga karakter or artistang gumanap.					
5. nagkaroon ng mahuhusay na artista upang maipakita ang tunay na aksyon at emosyon.					
6. may malinaw na pagkakasunod-sunod ng aksyon at sitwasyon.					

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
“Nurturing Tomorrow’s Noblest”

7. may maayos na ‘background music’ para mabigyan ng buhay ang bawat bahagi					
8. nakasunod sa pamamaraan ng presentasyon ng plot tulad ng chronological, foreshadowing ad flashbacks)					
9. may maayos at malinaw na simula at wakas					
10. may maayos na pagpapakita ng point of view					
Pandamdamin Ang pelikula...	5	4	3	2	1
1. nagsilbing daan upang mapukaw ang damdaming maka-Pilipino.					
2. nagpakita ng kulturang Pilipino.					
3. nagging daan upang mas pagtibayin pa ang samahan ng bawat pamilya.					
4. nabigyang diin ang mga magagandang asal at tradisyon ng mga Pilipino.					
5. ay pamamaraan upang maala-ala ang mga naganap noong unang panahon.					
6. nakapagbigay ng kahalagahan ng kasaysayan sa kasalukuyang panahong pinagdadaanan ng mga Pilipino.					
7. naipamalas ang magagandang kalikasan ng Pilipinas.					
8. nagbigay daan upang pahalagahan ang sining at ang mga gawang sining.					
9. isang paraan upang mabigyang halaga ang angking talion ng mga Pilipino.					
10. nakapagmalas ng kakayahang bumuo ng isang magaling na pelikula.					

Maraming Salamat

Ang Mananaliksik

Neirvin F. Perez

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

KURIKULUM BITA

Appendiks I

Kurikulum Bita

NEIRVIN F. PEREZ

Address: Sitio Bathala brgy. Plaza, Aldea Tanay, Rizal

Contact no.: 09306182647

Email: neirvinperez@gmail.com

OBJECTIVE

To pursue a rewarding job that will utilize my potential and skills at the same time meet different kinds of people to broaden my horizon.

EDUCATIONAL ATTAINMENT

TERTIARY: University of Rizal System Tanay, Campus
Bachelor of Secondary Education Major in Filipino
2015 up to present

SECONDARY: Tanay East National High School
Tanay, Rizal
2011-2015

ELEMENTARY: Balimbing Elementary School
Tanay, Rizal
2005-2011

PERSONAL REFFERENCES

BIRTH DATE : September 29, 1998
BIRTH PLACE : Morong, Rizal
AGE : 21 yrs. old
SEX : Male
CIVIL STATUS : Single

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
 Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

HEIGHT : 170cm
WEIGHT : 86kg
CITIZENSHIP : Filipino
RELIGION : Seventh Day Adventist
MOTHER : Joaquina F. Perez
FATHER : Roberto P. Perez
LANGUAGE DIALECT : Tagalog/English

SKILLS AND COMPETENCIES

- Knowledgeable in basic computer application
- Can perform radio broadcasting and voice over
- Highly motivated person
- Can work independent and under pressure

ORGANIZATION

NAME	POSITION	YEAR
Filipino Organization	Member	2017-2019
BSE Organization	Member	2017-2019
URS Tanay KaSaLi	PRO	2017-2018

CHARACTER REFERENCE

MR. NESTOR LIRIO SANTO TOMAS

Teacher at Tanay East Integrated High School

Republic of the Philippines
UNIVERSITY OF RIZAL SYSTEM
Sampaloc, Tanay, Rizal
COLLEGE OF SCIENCE AND EDUCATION
"Nurturing Tomorrow's Noblest"

Tanay, Rizal